

FÖIÄ ENCICLOPEDICÄ LITERARÄ. *** APARE IN FIECARE LUNÄ DE DOUE-ORI

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pentru Austro-Ungaria 6 coröne</p> <p>Pentru România și străinătate 8 franci</p> <p>Inserate 1 cm. □ o dată 2 fil. de două-ori 3 fil.</p>	<p>PROPRIETAR ȘI EDITOR :</p> <p>GEORGIU M. UNGUREAN</p> <p>REDACTOR RESPONSABIL :</p> <p>S. P. SIMONU.</p>	<p>Tot ce privesce föia sunt a se trimite la</p> <p>Redacția și Administrația „Rev. Ilustrată“</p> <p>Bistrița, strada Lemnelor 44.</p>
---	---	--

Creștinism și Românism.

— Din Istoria civilizațiunii poporului român. —

Poporele rustice și ne învățate au identificat în genere *Religiunea* cu *Nățiunea*. Popor de sânge divers, fiind însă de aceea credință ori mărturisire sau dogmă, s'au crezut apropiate — consângene și ori cum de un neam. Se nu mergem mai departe! Românul rustic a ținut și mai ține și astăzi pre Muscal, fiind că-și face cruce, ea și densusul — de un element apröpe consangin în naționalitate cu densusul... Dar nu numai poporul nostru — ei și altele au fost și sunt asemenea. Așa a fost cazul cu *Isac Zabanius* și cu fiul său *Ioan Zabanius*, pre la anii 1676 și 1690. De sânge slovaci, — dar fiind de confesunea lutherană și tatăl și fiul, la Sași lutherani din Sibiu, au intrat în funcțiunii, unul ca preot, și altul ca protonotar.¹ — — —

Purcedënd din acésta ignoranță sau slăbițiune a popörölor, înțelegem apoi pentru ce Imperatoarele Trajan, vränd se contopescă pre dacii rëmași în *element roman sau latin*, a demandat ca toți Idoli și Deii poporului subjugat daco-seitic, să se dărime, ca rămășițele acelu popor apoi să se închine Deilor și Templelor romane nou ridicare, și din Italia — aici transplăntate. Prin acésta acel împërat glorios a intenționat mormëntul religiunei naționale a dacilor și pre domnirea religiunei romane cu totă puterea; adeca mormëntul națiunei dacice și esistența națiunei romanice sau esistența unui popor nou, în una țëra nouă. — Cu tóte acestea, deși scopul s'a ajuns, putem dice în mod perfect, — totuși vestigiä și suvenirii dacice au esistat și esistă până astăzi în acestea țëri, în grai, și în port; — în temple și statue, pre care le-a scrutat și descoperit în mare parte chiar și un archeolog maghiar din timpul modern cu numele „*Torma Károly*.”

În urmarea planului politic alui Trajan, pământul Daciei s'a și implut de Deități romane, — de Temple italiice, de carii sau aflat și au ramas destule în clasică Transilvania, și mai cu deosebire în pământul istoric al Hațegului...

Însă cu tóte acestea vechiä religiune politeistă în acestea timpuri la tóte poporele vechi, era pre pragul morții, era pre calea adiolui etern; — o nouă religiune, un nou moral, o nouă credință, o nouă idee era la-ușă, era sosită. — Lumea gëmea de doctrinele evangeliului — și ömenii se agitau de puterea cuvëntului, ce eșia din gura Apostolilor!...

Împëratul Trajan, aducänd în acestea țëri coloni romane, — *ex toto Orbe romano infinitas eo copias hominum transtulerat adagros et Urbes colendas*, cum dice Epitropiu; între acestea coloni, mulți ömeni erau, deja crescini făcuți cu trup și suflet, — ma se dice, că erau chiar de aceia, aici veniți cu Trajan carii cunoscuse pre Petru și pre Pavel. —

D-l Mangra, a scris förte bine în „*Familia*“ a 1881, „*Despre continuitatea ne întreruptă a elementului roman în Dacia*,” când dice scriind: „Romani carii împreună -- cu limba națională, aduseră cultura și creștinismul din Italia în Dacia, avură înmulta misiune de a fi Apostoli creștinismului; între popöröle barbare, ce se strecurară prin patria lor, și de a domoli sëlbatăcia prin morala creștină și prin civilizațiunea lor. Mai vechi la Dunăre, decât tóte țëlurile germane (celtice!) și slavice, Romani avură cei din tain, aședeminte de cultură ierarchicobisericească organizată în părțile acestea.

Teofan, patriarhul Constantinoplei, mărturisesc, că încă din timpurile lui *Galien* (259) se aflau preoți creștini în Dacia;² și iarăși: La finea se-lului III aflăm aici, atăția creștini, în cât ei formau o *episcopie* numită: „*Sisciana*“ carea, după *Martirologiul român*, era o cetate în *Panonia antică* — coloniä nobila comună³

La începutul seclului IV *Constantin Marele*, învingänd pre

¹ Părți alese din Istoria Transilvaniei p. 87. 88.
² S. Theofanes în cronol. ad. an Constant. M. 20.
³ Acta Sanctorum Hungariae ex I. Bolland. Cassoviae.

goți a intrat în Dacia cu Imperiul roman și astfel în acest timp Romanii erau în flăcări cu privire la libertatea și viața lor religioasă și națională.

La primul Sinod ecumenic (lunesc) de la Nicea (325) unde se condamnă ereticul *Arius*, Romanii din Dacia au trimis acolo pre Metropolitul *Teofil*, care a fost de naționalitate romană.

Romanii din România, Moldova, Transilvania și Bănat erau creștinii din timpurile cele mai apropiate de descălecarea lor în Dacia: că-ți pre timpul lui Iustinian, când acesta frânsă puterea gotilor, și le cuprinsă o mare parte din Dacia, el s'a îngrijit ca credința cea adevărată se prindă rădăcinii adânci între Romanii din Dacia antică, care n'a fost alta, de cât ținutul de lângă Dunăre, opus *Daciei ripense* (Daciae v. Daciae ripensi) în care a fost cetatea *Strove* pre cum arată Procopiu în cartea IV.¹ Mai ales în respectul ecleziastic, Romanii din ambele Dacii, ajunseră la atâta maturitate în conștiința națională, în cât se organizară în biserica națională, independentă. Împăratul Iustinian, vrând se înalțe locul nașterii sale, ridică tronul arhiepiscopesc din „Prima Iustiniană” (Acria) la rangul de Archiepiscopie auticefală, supunând jurisdicțiunii sale pre toți episcopii eparchielor Daciei ripense, Daciei mediterane, Tribaliei, Dardaniei, Misiei de sus și a Panoniei².

În timpurile fatale a invasiunii Țărilor barbare în Dacia, Romanii se adună la Iași, pentru a se consulta că ce se facă în atare timpuri fluctuoși! Aici decid a rămâne fie-care la vatra sa părintească; mai bine a suferi și-a îndura orî ce calamități esterne, decât a-și părăsi vechile cămine, de cât a se despărți de țera lor, și mormintele părinților, soțiilor, fraților și surorilor; — de cât a-și părăsi casa și masa; ogorul și codrul — moșia și hotarul — vechile lor patrimonii, câștigate prin sângele, ce a curs din atâtea pepturi de Roman la Sarmiseghetusa — Vulcanul Daciei gloriose și viteze!... Romanul, a voit a rămâne în patria sa și a nu se duce din un loc în altul, în contra naturii sale, ... da, că poporul nostru, este un popor de casă și de vatră; este un popor stabil, — și nu ca alte popore, căror nu mult le pasă de casă și de masă, de câmpul și de lunca copilăriei, ci se duc, și se duc numai se dee de bine. (Ubi bene, ibi patria) Romanul, nostru popor conservativ în multe; — dar conservativ de minune în privința cosmopolitismului.

La anul 274 Aurelian își trage legiunile din Dacia vechiă — (Audiți Rösler, Hufalvi, și Réthi — numai legiunile!) și le transportă în Mesia, carea apoi se numește: „*Nova Dacia v. Dacia*” sau și *Dacia Aureliană* în carea locuiesc până astăzi frații noștri *Macedo-Români* fiind că o mare parte din ei locuiesc în ținutul vechei Macedonie. — Romanii, de aci din Mesia, au primit evangeliul cu glătele, căți nu erau încă creștinii. În secolul IV episcopul dela Martianopole — se află de față la consiliul general din a. 325, la Nicea. Și în această *Nouă Dacia* — *aureliană*, cu începutul secolului V. se ridică mai multe episcopate, pre cum scim din epistola Sinodului, adunat în Mesia inferioară la a. 458 — o epistolă subscrisă de mai mulți episcopi, și adresată împăratului Leone — în care l'incunoscințază despre uciderea episcopului de Alexandria, a lui *Protețiu*.³

Vedem din acestea date și acte istorice că întreg elementul român până în secolul IV se creștinase. Acestea date scurte, din istoricul creștinării poporului nostru, — de aceea leam ci-

¹ Petru Major. Istoria bisericească. —

² Novela 11. et 131.

³ P. Major. Ist. bisericească.

tat aici, deși foarte pre scurt, — pentru ca să se vadă clar și lămurit, timpul, când s'au creștinisat Romanii, se afle orî cine, din această espunere a creștinării elementului daco-roman din Dacia, cum-că Romanii au fost ei mai dintâiu, cari au primit religionea lui Christos; și prin această, nu numai, că și-au conservat naționalitatea etnică, — dar au fost și un factor de civilizațiune, întru înblândirea țărilor barbare, cu cari veniră în atingere.

Încreștinându-se dară poporul daco-roman, civilizațiunea și cultura sa au fost vii și au mers mână în mână cu religionea sa, cari i-au conservat limba și numele său. Da *Numele său!* Căci numele de „*Român*” i-l-a conservat numai și numai religionea s'a fără nici un comentariu! Romanul rustic și astăzi se ține de „*Român*” nu atât din punct de vedere de rasă și de etnologie, ci mai vartos din punct de vedere religios. — el este Roman, fiind-că vorbește românește — dar românește se rogă el, muierea și pruncii lui la D-țeu; românește aude el cântându-se în biserică și laudând pre d-țeu; — românește aude el la îngroparea morților, — la cununia tinerilor; românește i-se cetesce lui la sfințirea caselor, la sfințirea țărînilor; — românește i se cetesce când e morbos! — El e Roman curat, și ca Roman postesce posturile și nu bagă în gura sa bucată neiertată — ca cei, ce nu sunt Români. — Românească e biserică sa, — românești sunt sărbătorile sale; românească e pomana sa pentru morți și sunt românești toate și toate datinile sale religioase!...

Ce s'ar fi făcut acest popor, fără istorie, fără carte, fără desceptare — în timpurile cele vechi, și în era feudalismului; — ma, în timpurile când „țările barbare veniau ca și lacuste în agrii semănate” — și în timpurile, când istoria era pentru Roman. cum a țis un episcop catolic — un „*Oculus mundi!*” Ce s'ar fi făcut această gintă — dacă dânsa nu ar fi avut o altă istorie puternică, adică Religionea s'a pentru carea el era Roman, și care nume, cuprindînd în sine scumpa și draga sa religione nu l'ar fi dat pentru o lume, — cuprindînd în sine scumpa și prețioasă sa religione, de care era legată cu catene granitice limba sa, — în carea și numai prin care se pôte ruga lui D-țeu, manifestându-și și esereindu-și credința s'a avitică, cu carea s'a desceptat pre acest pământ, câștigat cu sângele în reșelele lui Trajan de la Turda și Sarmiseghetusa?... Drept a scris Borfiniu dară: „Non tantum pro vitæ, quantum pro linguæ incolumitate, certasse videantur!” Și întru adevăr, Pronia, s'a îndurat de poporul român credincios, de acel popor cu mare reverință și frică față de *cele dumnezeiesci*, de acel popor, ce și-a pus și-și pune unica speranță și mângâiere în biserică s'a, care nu a avut și nu vedeau altă persoană mai de încredere în lume ca pre preotul său, după cum a scris și un erudit naționalist dintre ai noștri: „Noi scim una, — bunul, blândul și inteligentele nostru popor român, are o inimă plină de cele mai nobile aspirațiuni, că el trece prin foc și prin apă pentru pastoriul său sufletesc, orî bărbatul său conducător, dacă acestia prin tractament corespunzător, au sciut să-i câștige încrederea, au sciut să-l convingă, că-i voiesce binele și propășirea!”⁴ Întru adevăr, mulți Bărbați au cutrierat pământul Romanilor, și toți s'au stins, toți s'au dus și nu au lăsat nici urmă după ei cum nu lasă paserea în aer. Adecă: „*Apa a trecut și petrele au rămas*”, de ore-ce „*Apa trece și petrele rămân!*...”

(Va urma.)

⁴ Dr. Greg. Silasi. — Esposiția română din Sibiu. —

Când va fi ziua din urmă...

— Dies irae, dies illa!

Când va fi ziua din urmă,
Și de-apoi,
Ce vei face Morte crudă
Fără noi?...

Fără noi, cari ne vom stinge.
Și noi fi.
Se mai moștenim o lume,
Ce-a peri:

Fără noi, ce ne vom duce —
Atunci curund.

Unii în Raiu, lângă lumină,
Alții-n Iadul fără fund?!

Lacrimi, lacrimi de durere
Și necaz,
Mult ați curs pre a mea față
Și obraz:

Căci a lumii neagră sorțe
Am gustat, —

„Ce avui mai dulce-n lume,
M'a lăsat!...“

Și-am gustat fluidul negru
De venin.

Din pocalul lumii cele
Vitrege și cu suspin.

Dar' când o se piară lumea,
Ea arde, —
Se te ved, dău, și eu Mörte —
Atunci plângend, —

După lume, după omenii
Că nor fi:

Las, se plângi cu întristare,
Scii tu scii,

Cum am plâns și eu odată
De amar, —

Las' se plângi... și eu voi râde,
„Ho! ho, ho! Și ho, ho, — ér.

Ce vor face Șerpii negrii
Veninoși —

Și Cameleonii iarăși
Schimbăcioși,

Când vei arde, lume, lume
In un foc?...

Cum vei plânge Nedreptate —
Ne-avend loc

Se mai locuiesc pământul
Pecătos; —

Și tu neagră Viclenia
Cu al tău tip neguros!?

Câte pepturi însătate
N'am vedut,

De Dreptate — și o caută —
Atât de mult.

Pre pământ în dar o cauți:
N'are loc,

In zedar, cerci fericire
Și noroc,

Căci de-ar scobori, sermana,
Pre pământ,

Ce gândiți, ar înghiti-o
Nedreptatea — la moment!

De prisos, amblă cu lampa
Ore când

Diogene, din rechime
Căutând

Om și omenii și Dreptate:
N'a aflat!

Filosofu-n dar se duse
Și-a amblat

Dece ani după Dreptate
Tot setos, —

Necăjit că n'o aflase,
Nu s'a-n lume, mai întors.

Ce vei face Nedreptate,
Unde-i sta,

Când va arde și în flacări
Va-n nota,

Cuibul tău, această lume
Și-a peri?

Ce vei face Pismă sordă
Unde-i fi?

Ce vor face Șerpii negrii
Veninoși,

Și Cameleonii erăși
După vreme, schimbăcioși?

Ce veți face, pofte negre
Sensuali,

Și voi trântori fără lucru
Sard'napali,

Cară strigați în lumea largă
Toastând:

„Vivat, țara, națiunea!“
Dulce bând...

Ér' Națiunea, unde este,
Cei cu ea?

— Colo afară-n câmp, muncesce,
Să vă pôtă susținea.

Ce veți face, ce veți face
Trădători,

Efialți, fără de suflet
Vîndători?

Voi, ce nu vreți a cunósce
Pre popor,

Patria, părinții voștri,
Ce cu dor,

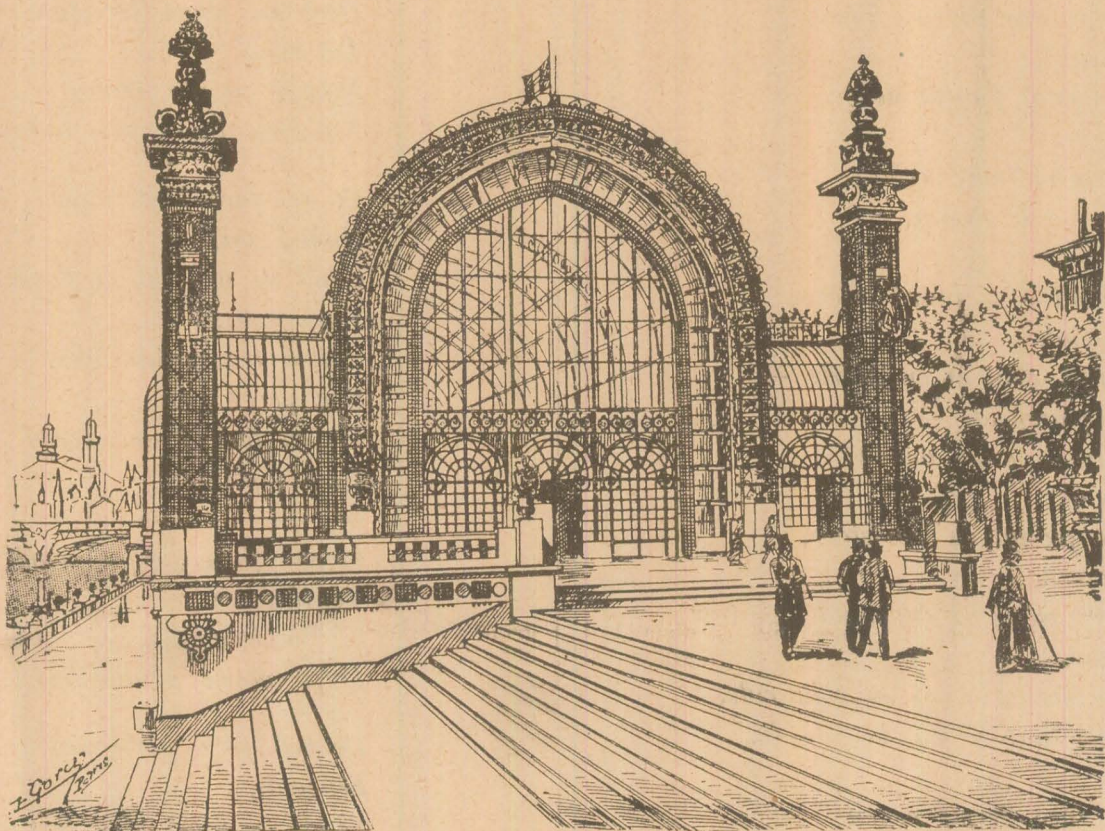
V'au nutrit la sînul dulce
Și crescut, —

Ce veți face, când va arde
Lumea totă-n un minut.

Ce veți face, când va arde —
 'N mare foc
 Lumea totă?... Dău atunci
 La un loc
 Cum veți arde Scorpîi, Hidre,
 Cameleonî,
 Șerpî, Bălauri, și Hiene

Vampirionî.
 La un loc! Scrum și cenușă!
 — Așa dîo!
 Êră eu voiî sta de-o parte
 Și voiî rîde: Ho, ho, ho!

S. P. Simonu.

Intrarea principală a palatului horticultural dela Exponiția din Paris.

La școlă.

Eram în Blașiu. Ținēm prelegere la clasa IV normală. Clopoțelul sună — 10 ore și în curtea școlii se începe un toî, crescând din ce în ce, prin înbulzala fragedelor ființe, cari ca albinele din coșniți părăsau salele de învățământ și frământau aerul rece de erno, saltând veselî, ca mieii primăvara.

Cofărițele sguugulite lângă zidurile țapene ale școlii, ca și buhele între florî, începură a se clătina încunjurate de studenți.

Totul era plin de viață și părea că edificiile se rădică în aer.

La Mijlocul băncei din fundul salei în care prelăsasēm și acum, ca și de altă-dată, ca întotdeauna, ședea singur ca cucul — Simion, un băet ca de 11 ani, frumos, cu o față blondă, bujorată, bine desvoltat, deștept, cu ochii continu scaldăți în lacrimî, cu judecata unui matur, trist ca salca din cîntirim, cu cotele rîzimate pe bancă și palmele lipite de urechi, ca bucuria, ca undula atmosferă, pătrunsă între pãreții rîsunători ai salei, — se nu lovescă în sufletul dînsului, sē-i remănă gândurile, ce se resucēu în crerul lui neconturbate, inima învãlită în jale și durerea ne mișcată.

Îl privii mult așa.

Odată, pare-că se insenină orisonul grijilor lui. Redică capul, privi îngrijat în jur: nu era nime; — scose din sîn, de lângă inima cu durere, ceva învălit întro batistă veche ca și năcazul lui, dar încă curată, o desfăcu, o duse cu sfințenie la buzele lui tremurânde... un sêrut doios și êr o aședă la locul de unde o scose. Douë briliante se rostogoliră pe fața lui tristă ce o ascunse iute în palme.

Tot așa făcuse. băetul acesta și în orele trecute. Fusesēm martor la multe lacrimî, curate ca cristalul, prădate din ochii lui nevinovați și tristi în cari, de câte ori privēm, plin de compătimire, nu vedēm, decât espresia unui vulcan de dor aprins, oglinda unei inimî torturate. Cu un interes nespus de mare, îl urmărem încontinu și inima-mî mi se stârșea de jalea lui.

Trêbue, se cunosc tempestatea înfiorătoare ce întunecă sôrele bucuriei lui copilăresci. Cu pași înceți, cu un suflet compătimitor, cu o privire blândă mângăiosă, mă apropii de el. Școlarii ceialalți observară mișcarea mea și la un moment formară o rôtă de ochi curioși în jurul nostru. Nu voiî a tortura pe sermanul băet în prezența lor și astfel planul imi sbură în vînt. Stai! — imi cugetaiu — la mine acasă, în sîn-

gurătate, voi putea neconturbat și cu succes a satisface dorinței și chemării mele.

— „Unde ești în cortel?“ — îl întreabai.

— „La N. rotar!“

— „Cu cine?“ —

— „Numai singur!“

— „Știi unde e locuința mea?“ —

— „Știu la D. peste drum cu rotariul!“

— „Ei bine; — la 11 ore vei merge la „Consum“ am un pachetaș și îl vei aduce acasă!“

Cu acestea îl părăsi; copil încă se depărtară continuându-și jocul lor vesel; — el își puse fața în palme.

Era câtră amedii. Singur în odae, cu capul rezimat pe mână, dădăm sbor liber cugetelor însoțite de bubuitul focului din cuptor, — îmi făurăm interogatoriul cu care aș putea pătrunde mai adânc, în inima chinuță a sermanului Simion. Mă ridic; — pășesc lângă ferăstră; priviré-mi, străbate printre giumurile asudate, se întinde peste casele ce pipau gros din hornuri și se respiră vagabundă pre albul scelicios al zăpedii. Intrégă natura geme sub povara bătrănelor. E tristă, tristă ca o bunică jalnică, dar nu mult și va reintineri, și va reîncepe farmecul, dragostea copilărească. Totul va fi bucurie, totul viață, totul dragoste și farmec. Și ore inima omului, apucată sub greul sôrței, se gemă tot mereu? ore ei, se nu-i zimbescă aurora dulce a fericirii? — ore el, omul, se fie excepțiune acestei legi date de D-déu pentru mama natură? și ore jalea, durerea lui Simion, se nu ajungă capet? se nu se scuture de pe sufletul lui ca gândacii de pe flôrea mișcată de vânt? se nu se deslípescă de inima lui și apucată în ghiarele unui orcan se dispară în estrema depărtare a uitării? — Ba da! Avem cel puțin speranță! O, speranță! de nai fi în lume câte inimi desperate s'ar sparge ca beșicuțele de apă în orizontul desperării! Tu ești firul, rasa binecuvântată, ce conduci pe sermanul muritor rătăcit în nefericirile acestei vieți.

Privirea-mi se adună de pe câmpuri și se grămădesce pre stradă. Grupuri, trec studenții veseli conversând și discutând.

— Căți ți-a venit? — numai 30 de zloti! — Bravo, pe sară! După ce voi anticipa 20 fl. gazdei pentru vipt. Și restul? — lom boteza! etc.

În curtea de peste drum, o copiliță ca de 10 ani, vióie ca o sprintenă caprióră, sárea printre colonnele ridicate din zăpadă. Ea cântă un fel de ciripit păserească și doî porumbi albi ca argintul curat, sburară de sub streșina casei pe umeri ei obli și se desmerdară întrun zimbet dulce, plin de dragoste. Copila scóse din gurița ei și puse în ciocul lor — de bună samă mâncare. Porumbii guguliți își întinseră aripele spre a sbura și întrun moment păru că, un adevărat ânger își ia sborul câtră ceriu. Apoi se mai întórse copilița prin curte, scóse ceva din sinu-i drăgálaș și pe furis puse între grămada de lemne.

O femeie apăru în prag. Ce faci Anuță? — Am dat la porumbi mamică! așa-s de frumoși ei; — mor de dragul lor! Copila fugi naintea mamei, o cuprinse cu drag pe după grumazi și se sêrutară dulce.

În ușa odăii mele sună un lin ciocănit. Mă întore; ușa se deschide și iatămî înainte copilul așteptat.

— „Poftiți mă rog!“

— „Bine! stai puțin!“ — îl privesc lung; — nu se schimbă nimic; tot aceeași durere, tot aceeași întristare, tot aceeași față amărită și tot aceeași ochi scâlțați în lacrimi.

— „Spune-mi dragă băete, de unde ești?“ —

— „Din satul B. comitatul Treiscaunelor!“

— „Ce-ți sunt părinți?“ —

Stelișorele lui se umplură de lacrimi și buzele începură a tremura. Mi se părea a fi atins córdă cea mai simțitoare. Mă așteptai la ceva trist.

— „Tatăl meu e mort de un an, a fost preot; ér ma.na e în grija unicului frate, ce am și care e econom.“

— „De mult ești în Blașiu?“

— „E al doilea an. Aștept inse primăvara, se mă duc acasă.“

— „Da, după esamen!“

— „Nu! Nu mai studiez. Pe un an sum dator cortelul și pe șesă luni viptul. De o jumătate de an încóce gazda nu-mi mai dá nici de mâncare și de acasă nici un ban. Apoi și dorul mamei abia îl pot purta.“

— „Ce știi de acasă?“

— „Nimic! De când sum în Blașiu nimic!“

— „Astăvară cum ai lăsat pe mumăta acasă?“

— „Nu am fost că n'avém bani!“

— „Tu scris'ai acasă?“

— „O, de câte ori, dar totdeauna fără răspuns.“

— „Cu ce te nutrești dacă gazda ți-a denegat viptul?“

Simion se roși ca para focului, plecă ochii spre pământ și păru încurcat.

— „Spune, spune! — N'ai témă, căci vreu sê-ți ajut.“

— „Anuța, fata rotariului! Numai ea e cu miță, — imi dá tot ce póte.“

— „Și ce-ți póte dá?“

— „Mâncare!“

— „Dar bani?“

— „Nu! Nici ea nu are!“

„Serman băet!“ Ore cu puțință e că o mamă dulce sê-și uite până într'atâta de puil ei, de ce-i mai drag și mai scump în lume; de speranțele ei, mângăerea ei, de sufletul ei?! Nu! nu se póte! A presupune réu despre o inimă de mamă e păcat. Marî trêbue se fie valurile împedecătóre, pe carî o mamă se nu le póta strêbate.

— „Spune-mi băete! E căsătorit fratele têu? și cum se înțelege cu mama?“

— „E căsătorit și tóte ar fi bune, dar soția lui e rea și tot mereu amenință pe mama că o dá pe usă afară.“

„Destul!“ Înțeleg tóte durerile lui. Trist e, când omul încă din primăvara dulce a vieți e persecutat amar de sôrte.

— „Lasă băete! Pórtă-te la invêtatură și D-déu va purta grija de tine?“

— „O, nu! Nu mai invétu, nu am nici o dorință, de cât se vèd pre mama și atunci mai bine cerșesc, mai bine mor de cât se më mai despart de ea; dar nu! Eu simțesc prea bine, că nu o voi mai vedea, că nu o voi mai... mamă... mamă... —

El își prinse capul cu mâinile și începu a plânge dureros. Mi se rupe inima, păreu și păreții casei a plânge de jalea lui.

— „Nu te teme băete! Mumăta e sănătósă; dar veđi, are mult lucru. Nu plânge! Iată îi scriu eu acum se vină la Blașiu, se te vadă și se o veđi. Uite eu încă n'am fost de 3 ani acasă și am și eu mamă bună, dulce, care varsă lacrimi pentru mine în tóte rugăciunile ei și eu încă o doresc, dar nu plâng. Nu plânge nici tu, se așteptăm; va trece érna asta uriciósă, va veni frumoșa vară și ne vom stîmpera dorul la sinul iubitelor nóstre mame. Tu inse nu trêbue se aștepti până atunci; mumăta va veni peste o septémână sau peste două. Iată chiar acum îi scriu se vină iute, iute.“

Mă aședai la masă, luaî pênă și hârtiă și prin câteva rânduri grăbite facui o icónă tristă ca nóptea, a vieți lui Simion, a ființei necăjite,

— „Cum chiamă pe mumăta?“ —

— „Ana!“

O adresai și cu cincî cruceri alăturați o predai băiatului care se legă de amăgitórea speranță ca și navigătorul aruncat în valurile mării de o scândură rătăcită.

— „La postă băete! Și de ađi încolo vino în tótă ziua la mine. Vei aduce viptul dela „Univers“ pentru mine și celalalt concăsan al meu, vei mai asculta câte ceva și în schimb ai puțină mâncare și câteva parole.“

— „Viu! — și s'a dus.“

Gânditor, cu pași ne siguri, ca unul fără nici o hotărîre trecu drumul în curtea rotariului; nu intră în casă, unde nu-l așteaptă de cât ochi réi și gură rea și ca se nu sgrîbure de frig — sermanul băet — începu a crepa cu toporul nisce aschiu de brad, mai târziu scóse ceva dintre lemne și plecă. Ajuns în

stradă privi îndrept, nu vădu de cât ochii Anuței căutând compătimitorii în urma lui. El îi răspuse cu o privire mulțumitoare și începu a îmbrăca dintr-o bucată de pâine, ca cel-ce n'a mâncat de trei zile.

De aci încolo Simion era mai tot la mine.

A doua zi a venit și Anuța. Ea era o copilă frumoasă, grațioasă, totă inimă, veselă ca un boboc de rosă acoperit de rouă în diminețile plăcute de Maiu. Fără sfială mă întrebă dacă îi permit se vină cu Simion. Avea o voce subțire, dulce, plăcută ca melodia unei viore.

— „Imi saltă inima de bucurie când imi văd odaia înfrumșetată cu nisce ingerași frumoși ca voi. Aveți totă libertatea aici. Pentru mine sunteți numai plăcere ca și pentru Anuța porumbii.“ „Câți porumbi ai?“

— „Trei!“ — răspuse fata chochetă, — „dar unul mi se căm duce de acasă? Atâta imi sunt de dragi. Simion ia adus când a venit la Blașiu.“

Ambi se aședară, ca doi pui de păserele, lângă cuptoriul ferbinte ce ca un copil sburdalnic, se îngâna cu bubuitul lui desmerdat. Anuța scose din sinul ei dragălaș o bucată de pâine, alta de friptură și le dete lui Simion.

— „Mâncă porumbelule!“

— „Amândoi!“ — duse Simion sfrângând cu grabă bucățelele în două dete câte o parte Anuței.

— „Fie!“ răspuse Anuța hotărâtă.

Mâncară ca doi pușori și începură a povesti, a șopti încet apoi mai tare. Zimbiră, riseră și în jocul lor copilăresc, uitară cu totul că mai sum și eu în odaie.

— „Veți Simione! — eu nu pot fără tine, duse Anuța privind dragostos în ochii lui lucitori.

— „Nici eu fără tine Anuță!“

— „Așa că noi tot amândoi vom fi?“

— „Tot Anuță!“

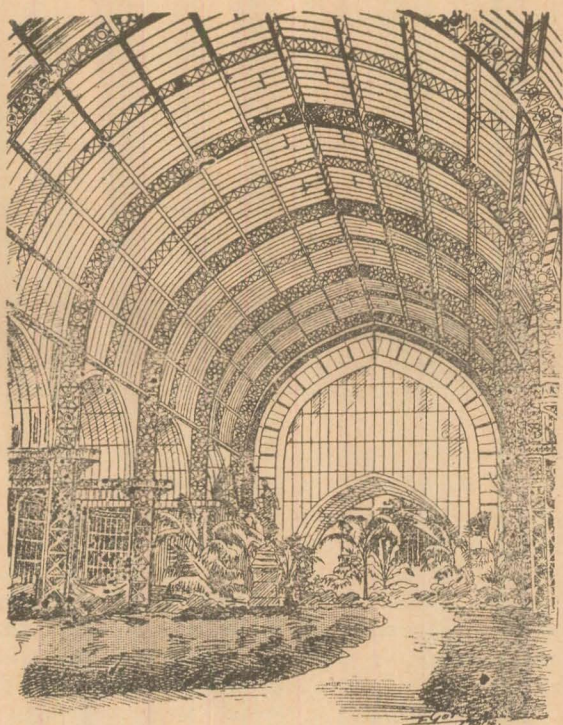
— „Când teai duce de aici, ași plânge, ași plânge de dorul tău.“

— „Și eu ași plânge după tine Anuță! duse Simion.

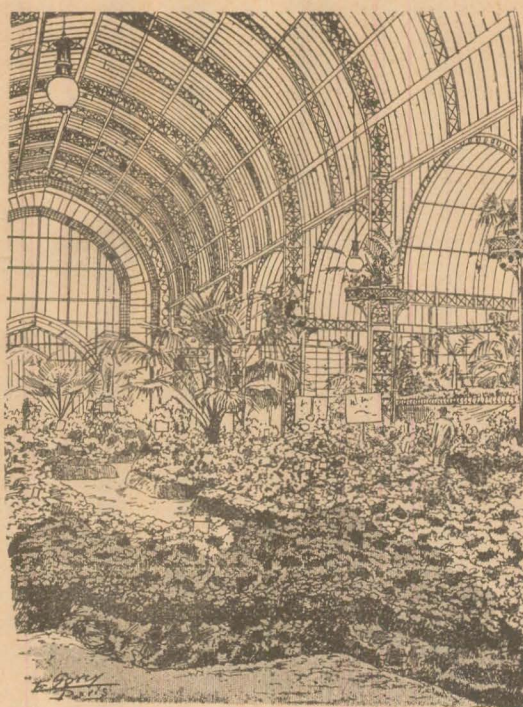
— „No! Pune tu acum!“ Și Simion puse palmele în'ale Anuței. Ea lovia cu mânilor ei albe ca neua și își arunca privirea plină de farmec în ochii lui, spre a se convinge nu cumva îl dore!? Riseră amândoi. Erau fericiți ca două turturele.

(Va urma).

P. Turcu.

Interiorul unei seră la Expoziție înainte de Concurs.

Interiorul unei seră la Expoziție în timpul Concursului

DE ALE POPORULUI.

Poesii populare.

Bade, dorul de la tine,
Preste multe deluri vine
Și nu-l poate opri nime...
Nici țigan cu cetera,
Nici cioban cu fluera,
Fără eu și mândruța:
Amândoi cu inima.

Cocoș negru, cântă-n cruce
Scôlă bade și ti — duce!...
Las' se cânte-a două oră,
Vină, Mândră și mă scôlă.
Mândra mea, nu m'a sculat,
Pân a fost sôrele-n pat
Și ciurda din sus de sat. — — —

Scólă, scólă, mēi bădiță,
Că sórele-i în portiță.
Și ciurda la dumbrăviță!...

* * *

Trimis'o-mpēratu carte
La fetele de pe sate,
Se nu pórte rochiî în florî
Că rămân fără feciori;
Că feciorii cei frumoși
Toți sunt la taberă scoși. — —
Nici aceea nui dreptate:
Inălțate Impērate!
Cei frumoși se cătunescă,
Cei uriți se veselescă; —
Cei frumoși pe car de foc,
Cei hăđi cu fete la joc.
Cei frumoși se duc în lume,
Cei hăđi pun la fete nume!

* * *

Căpitane, Căpitane,
Slobođime din cătane,
Se mai prind plugul de córne.
De când plugul l'am lăsat.
Pită caldă n'am măncat,

Numai prifont ne sárat
Și-n picióre frământat.

* * *

Mē dusei în prundul sēc
Dorul mândrii sē-l inec.
Strigă frunza răchitii:
„Nu-n neca doru mândrii!“
— Da, de ce se nu-l inec,
Doru mândrii-i dor subțire
Scóte voiniciî, din fire!?

* * *

Đis'a Mama, că mi-a face
Cisme cu călcăie-n malte
Și m'a da după Condrate.
— Da, Condrate, ce mi-i bun,
Că mere, sáring, pe drum!?

* * *

Đis'a Mama, că mi-a face
Dóuē bráe de mătasă
Și m'a face preutésă...
Mi-o făcut în dóuē ițe
Și m'o făcut dăscăliță,
După dascăl unguresc:
Vinerea se nu postesc.

Culese de A. B.

Aman séu Jom Purim.

— Tragediă în 5 acte, cu un prolog. —

(Urmare din nr. 15.)

SCENA III.

(Doi soli ai palatului, arătându-l spre Mardocheu)

Șetar.

Privesce lângă pórtă!

Bigta.

E Mardocheu, evreul, — vai, cât de prost se pórtă, —

Șetar.

Că-cî el nu salutéză pre Aman, cum se cade; —

Bigta.

Nicî capul, nu și-l pleacă!

Șetar.

Vai, vai, cum i-l'a rade,

Aman, Aman, odată cu paloșu-ascuțit:
Ce om și ce natură, — Evreul urgisit.
Dar nu! În a sa față se, vede ceva rar,
Destinul par' că-i este măreț, — inse amar!

Bigta.

Cu ce frică, întra't'a, la Rege, ađi el, Aman.

Șetar.

Privesce la Mardoche, o, ce viclean dușman!
Dușman! Că-cî Sclaviî eștia aduși de-în depărtare,
Se dice că pre alte popóre de sub Sóre
Le țin, nedemne — apusē, păgâne pre pământ.
Și dic, că numai dēnșii, dēnșii popor sunt drept și sânt.
Aman, Aman, pre stele, ce om ambițios,
Va se-i sugrume Aman, pre Ceriul măjestos!

Bigta.

Aman, o, Aman este de tot prea îngânfat, —
Se-n vârte rôtă Sorțiî, cum nicî n'ai cugetat.
Ér' Sântii Magi predică: „Ascuns e venitoriul
Și nu este în stare pre lume muritoriul
Se alle-a sale taine.“

Șetar.

O! Aman, pe-al meu Sóre,
Va sci se-nfrângă-n lume orî ce. — Și-alui onóre
Se fie profanată de-un om ca Mardocheu?
O! Aman, ești în stare, se tremure-un Evreu!!

Bigta.

Cu mult respect se uită, chiar' mulți acolo unde,
Alui Mardoche față la pórtă se ascunde...

Ai eugeta se aibă aici vre-o putere
Aici la Palatul lui Ahasver,

Şetar.

Se cere
Prea multă indulgență, se poți a suferi
Pre-un om, fără ruşine, pre est Evreu, de-aci:
Ci Aman, Aman este.

Bigta.

Se pare, mi se pare,
Că-n Iontru cu vre-o sclavă a pus ceva la cale.
Ba am vădut cu ochi pre Marele Eunuch
Schimbând cu el la vorbe.

Şetar.

Eu nu pot se mă-apuc,
Că scii dóră, ce are? Pre Magi, va fi ucis
De-Aman, Aman, terore, ce-n suflă şi în vis.

Bigta.

*Un Sóre e Regina la faţă şi suride,
Ca Stéua, când sub ceată la alte stele ride.*

Şetar.

Dar nu i-se scii ţera şi viţa, cum s'ar cere,
Şi e ne cunoscută, c'alui Ormuzd putere.
(Cortina cadé)

SCENA IV.

Ahasver, Esthera.

Ahasver.

Selbatica voință acelor doi tâlhari,
Amar mă zguduiră, şi ce îngrijiri mari
Nu trebuie de-acuma se iee — al meu Palat,
Când Regele se simte, mereu amenințat.
A ta veste, Esthera, amar m'a sguduit
De nu erai, Regina se scii, aşi fi murit,
Atins de a lor pumnare. — Infamii de mişei, —
Am pus ca se-i ucidă, se-i vèd cu ochii mei,
Cum mor în chinuri grele voind ei se omóre
Pre Ahasver, un Rege, lucinte ca un Sóre.

Esthera.

Iertare, — al meu Rege, că nu le-ai dat, ce bine!...
A lor suflete negre, cum vrur' se te-ասահին!

Ahasver.

Mai bună şi mai dreaptă iertare nu poteam
Se dau la cei doi Iotrii.

Esthera.

E drept, şi eu diceam,
Că cei, ce-n loc de bine, cu réu ne respălătesc,
Spre dauna omenimei, în lume ei trăiesc...
Teres şi Bigtan crede, ce réu ar fi căusat,
Poporului şi ţerii fiind asasinat.

Ahasver.

Un Rege, cât e lumea, de grijă se tot apasă,
Şi tronul şi domnia în pace nu mai lasă,
Pre niçi un rege, care-i cu traiul seu în mână,
Şi nu scii de ađi ride, orí n.i va plânge mână?

Esthera.

O! Dómne, luce încă şi va luci-al têu sóre!

Ahasver.

A mea inimă ţie, cu ce-ţi este dătore?
Ce daruri, ce omăgiuri, se capete Esther,
Femeia prin car' încă trăesce Ahasver?

Esthera.

Eu nu făcui nimic, decât trebe se facă
Orí ce supus, când vede că Regle se-atacă;

Ahasver.

Aşa de înţelptă, vai, cine te-a crecut?
(Înţeleptiune-n tine mereu am cunoscut).

Esthera.

Părinții mei, iubiții, — şi Domnedeu! meu.

Ahasver.

Se nam dêu fericirea, ca sê-i cunosc şi eu?
Şi ţara ta frumoasă? O, fericită ţeră,
Ce-ai dat inimei mele ființa — așa de rară!

Esthera.

Se fac gloria ţerei, așa am învățat,
De la străbuni şi rude — pre carí i-am ascultat.

Ahasver.

Din sat eşti, din cetate, se-mi spui mie îndată

Esthera.

Şi acestea le am scumpe.

Ahasver.

Te rog, sê-mi spui îndată
Al têu gen şi-at'a ţeră, orí dóră ţi-e ruşine
Se-ţi spuní a ta familia, ei, crede nu-ţi stă bine!?

Esthera.

E drept, că mi-e ruşine, atunci când nu fac eu,
Nimic pentru-a mea ginte, de-un sânge cu al meu;—
Ruşine, stând acuma, pre scaun de mărire —
Şi nu-mi vèd neamul vesced şi plin de umilire.

Ahasver.

Pre Ormuzd, ce ne-ascultă!?

Esthera.

Mê lasă, Rege, lasă,
E timpul, ca se intru; se merg în a mea casă;...
(Esthera lăcrimând, se depărtă).

Ahasver — de pre tron. —

Ce Dînă, ce inimă!... Misterioasă forțe:
— Misteriu mă jur pre Sóre, — misteriu în a ei sörte!

(Cortina cade)

SCENA V.

Esthera, Hatac.

Esthera.

Ce lung mi-a părut timpul, de când te-am fost trimis
Se alli despre tôte!...

Hatac.

Ascultă, ce-am de đis.

Esthera.

E dreptă vorba lumei, — e drept cu Mardocheu?
E drept că o se piără tot poporul evreu?

Hatac.

O, vai, cum se mai vaietă, în haine spintecate,
Cu fața negurită Mardoche prin cetate, —
Cum plânge, și cum strigă cu vultul desperat:
„Ađi more și se stinge — un popor nevinovat,
Și pere națiunea iudaică și pere,
„Căci Aman, Aman erudul pretinde — așa și cere.

Esthera.

Aman, o, Dómne Aman? Vai, lasă-me Hatac!

Hatac.

Și cređi, că dór' nu vrusēm de tóte eu se tac?
Că-s sol, gândesci, că dóră, nu mi-e destul de rău?
Ascultă, ce sē-n timplă acum cu Mardocheu:
Pre el, sē-l nimicescă, vai, Aman are-n gând
Și vița lui sē-o stingă, *ințręgă*, în curund,
Atât e vicleni'a de mare-n al sēu pept,
In cât seduse și pre Ahasver înțelept,
Făcându-l sē-i apróbe, voința deavoléscă,
S'omóre în o ăiuă, națiunea evreescă, —
Ce stă sub stăpânirea și sceptrul sēu regeșc.

Esthera.

Se stingă, se omóre, poporul evreesc?

Hatac.

Se veđi că ce intrigă, țesuta la Palat
Făimosul Aman, crede, și cum a cuvântat;
„O! Rege, grăi dēnsul, aci-n Imperiul tēu,
O ginte, e aicia, poporu astut și rēu, —
Națiune, fără sēmen, cât ține pre sub Ceriu,
Ce nu sci de virtute, onóre, caracter:
Brigantă și bigota, perfida fără sēmă —
Și pre ascuns croiesce la planuri fără témă,
Cî, planuri se restórne a lucrurilor fire.
Dedată-i la revolte!! Și noi cu o ostire
In fața nóstră astăđi, suntem amenințați,
Prin dēnsiți, ce prin țeră ei sunt imprăștiați.
Și nu veđi legea nóstră, de ei hulită, Rege,
Hulită, defăimată, — *și ea e și-a ta lege?!*
Prea multă paciență, se cređi, nu-i de folos,
Atuncia, când cuțitul ajunge pân la os!“ —
— Ér' Ahasver, respunse, đicând: — Te las în pace,
Te las, se faci cu dēnsiți, o! Aman, ce-ți place —
Și aruncata Aman la sorfi, când o se piără,
Poporul, și căduta din Sórte, o đí amară:
(A treispredecea ăiuă din luna lui Adar)
In astă đí se piără, Evreu-n mod barbar!...
Așa mi-a spus eu jale, bētrânul tēu iubit.

Esthera.

Și Ahasver, anume la asta s'a-nvoit?

(Va urma.)

CRONICA TÎMPULUI.

— 25 Septembrie n. 1901.

Un eveniment însemnat și caracteristic, putem dice *„istorie*, a avut loc în ultimele ăile ale lumii lui August!...

Diņ nebăgare de sēmă, a rămas afară dîn rubrica: *Sciri mórante*, a numărului trecut înportanta scire despre „publicarea Decretului, care privesce aplicățiunea legii față de Congregațiunile catolice din Frânciă. Acēsta aplicare a legi, este în așa mod formulată și croită, în cât orî ce *Rugare* și *Cerere de autorisățiune* (i. e. concesiune pentru fundare de Orduri religioșe sēu pentru întemeiere de *Instituțiuni publico-religióșe* de cătră Ordurile esistente sau nou înființînde) să se pótă face mai de tot imposibilă. Prin acēsta nouă lege, sa pus între mórte și viēță esistența unor Instituțiuni cu reson în societate, ca elemente de cultură și civilisățiune și nici de cum ca elemente de balast sau superflue în o țeră, carea, pre lângă că na-i este iertat a uita urmele de progres dîn timpul *Benedictinilor* — și este nu numai romanică și catolică, dar a fost și este încă corifeul cultural în seclii istoriei pragmatice de civilisățiune! —

„... *Lubes, renorare dolorem!*“ Da, tot mai mult se restring libertățile religioșe în acea Frânciă, unde guvernul ei pôte se-și însemne prea bine efectele epocii anarchiste, cari grăsesă cu putere, și pre cari ar trebui se le isoleze, tocmai prin fapte contrari, ca cele de ađi...

Pontificele roman, acum érași dîn privilegiul atentatului de la *Buffalo*, contra lui Mac Kinley (pro: Măc-Kinlejuh) se grăbesce a publica o *Enciclică*, în carea se provóce pre popóre și gubérne la luptă contra Anarchistului. E întrebare, că fiva influințată Frânciă de puterea cuvintelor acelei Enciclice, ea, carea după cum ne

spune jurnalul: „*La croix*“ nu are nici un monument, pre care se nu stee scris: *Liberté, Egalité, Fraternité?*!

In urma publicațiunii Decretului, care privesce *Congregațiunile* religioșe în Frânciă, sunt a se cere tóte cererile de autorisățiune în decurs de 3 luni, dela data promulgățiunii, de la Ministrul de interne. Ér în Cererile pentru concederea de a fonda nóue Congregațiuni, — este a se inscrie Numele tuturor membrilor fundatori. — Pre când celelalte Societăți de drept public în Frânciă, pentru a-și acuirea personalitatea sau ființa *publică juridică*, nu au, de cât, a-și arăta numele Administratorului societății. — In § 14 se eđice, că *nici un membru chiar*, ne autorisat al Ordului, nu pôte se dirige vre-o școlă, sēu institut cultural. Și după Art 13 § 52. chiar Congregațiunile deja autorisate, nu pot se fondeze vre un Institut, fără de a-și cere invoiala Consiliului de stat; — și o vorbă a acestuia e destul, — se le nimicescă. —

La fiă care cerere apoi, sunt a se aclude 2 esemplare dîn proiectul de statute a nou înființănde Congregațiuni; lista tuturor indiviđilor, etatea, locul nascerii și naționalitatea. Dacă cutare persónă, a aparținut altei Congregațiuni, atunci acēsta, este a se însemna pre o listă, pre cum și numirea și *ubicățiunea* acelei Congregațiuni, datul, când a intrat și când a eșit acel membru dîn acea Congregațiune și că sub ce nume a fost cunoscut în acea societate? Le recere mai în colo, resursele de venit sau starea finanțială, inventariul și pusățiunea de local. —

In Statute, trebuie să se facă *Declărățiunea* cum că Congregațiunea se supune, cu toți membrii ei *jurisdicțiunii Episcopului diocesan?* — De unde, fôia, „*Laterne*“ đice, că impu-

nera, ca Congregațiunea să se supună cu toți membrii ei Autorității Episcopului pr. și învoiala Episcopului, *dacă vrea s'eu nu*, se iee Congregațiunea sub jurisdicțiunea sa, este o *curatela politică* prin Episcopii, și că *Waldek Rousseau* vrea se și-i facă pre acestia de politisti ai statului. — Tot așa și jurnalul „*Liberté*,” care esclamă, că spre rușinea seclului XX, Franția ca o republică glorioasă, vrea se formeze o castă de *Parias*, din acei, ce servesc moralului și lui D-zeu și acesta apoi în numele *păcii, libertății și toleranței!*

În urmă, după declarațiunea Episcopului, Ministrul cere opiniunea *Comunei*, în carea s'ar așeza congregațiunea pr. și *Act oficios* de la Prefect, — ér' după trecerea Cererii prin Consiliul ministerial, — ea, se așterne parlamentului, care are a decide asupra *autorisățiunii* s'eu *ne autorisățiunii?* În cas de denegare, din partea parlamentului, — Ministrul pune cererea de autorisățiune pre cale politică s'eu *administrativă*. Și dacă se efectuează rezultatul din partea administrațiunii, — atunci toate actele se predau Prefectului de despărțământ. —

Cea, ce ar privi *desdăunarea* membrilor, Congregațiunilor disoluate, după cum se exprimă o foiță franceză — depinde de la arbitragiul și gustul autorităților politice.

Așa în Franția! Așa în această țară, unde în jurnalul „*Autorité*” scrie vestitul *Paul de Cassagnac*: „*Eu țin francomacneria de o societate ca și celealalte, ce nu are în vedere, de cât scopuri bune politico-humanitare și se ocupă cu cea mai sănătoasă și pură filosofie!*” ... (N. 12)

Nu cumva ține de astfel și *Anarchismul?*

Așa în Franția!

* * *

Președintele Statelor unite din America de nord „*Mac-Kinley*” spre care la *Biffalo* în America — sau descărcat două pocmituri de revolver, de către mâna cainiană alui *Zolgoz*, a trecut la cele eterne după o agoniă destul de grea — la 14 Septembrie n. în ziua de sâmbătă dimineața la 2 1/2 ore. — Acesta este al *treilea Președinte* în republica Statelor unite, *mort prin atentat!* Cel dintâiu președinte mort prin atentat a fost: *Lincoln*, pușcat la 1864 în teatrul de la Washington de către teatralistul *Booth*, un partisan fanatic al partidului de sud (4 Martie 1881) — *Garfield* cădu victimă unei bombe în gara de Washington, aruncate asupra lui de *Charles Guiteau*, din motivul că nu is'a dat un oficiu la stat. —

Se eruază și se ved la acestea două atentate de mai nainte, fără îndoială, numai motive de politică sau private, pr. și că acestea două atentate au avut și ceva basă de rațiune *à la Orsini*, pre când atentatul actual contra lui *Mac Kinley* e lipsit de orî ce motive, pre cari le-am putea înțelege, și faptul nu involve nici un element juridic de pertractare sau circumstanțe ușurătoare.

Acest fapt criminal, este un act curat anarchist după cea mai pură doctrină și sistemă metodică de asasinare — predicate de conducătorii și apostolii evangeliului anarchist. —

Cine a fost Mac Kinley?

— *Mac-Kinley*, a fost un Președinte al *Uniunii americane* — un Președinte al unei republice gloriose și cu trecut istoric. —

Pre *Mac-Kinley*, lumea l'numia: „*Impărat*” și era privit de *Napoleonul Americii*. Capul s'eu, reprezenta în imagine și contură pre *Augustul* s'eu *Napoleonul*, reinviat, așa pre cum se reprezintă acestea capuri în potretele lui *August* și *Napoleon*.

Va se dică capul s'eu, reprezenta un cap de Imperator roman!

Privind la fisonomia s'eu oglinda feței sale se esperia că totuși ce mult se deosebesce nouă generațiune americană a *Cuce-*

ritorilor sau *Espansivistilor* președinți de către vechia generațiune de Președinte luptători pentru independența ea d. es. *Washington!*? —

Mac-Kinley este vestit pentru așa numită lege relativă la puterea de expansiune și protecțiune industrială și comercială în lăuntru și în afară — față cu Europa, — a Statelor Unite, — numită „*Mac-Kinley Bill*” — care a avut prin urmare două forme politice. Prin această *Mac Kinley* a cauzat multă daună în mod simțitor Europei, pre când pre America prin această a întărit-o foarte tare în mod financiar. Nu puțin folos i-a adus Americii și resbelul cu Spania prin care *Uniunea*, câștigă teritóre de țară însemnate. Avantagiul ne mai audît al industriei, ce sa dezvoltat cu o celeritate aprópe ne cređută în era dominantă alui *Mac-Kinley* — a innălțat poporațiunea statelor unite la una din cele mai celebre poporațiuni industriale și comerciale din lume. —

Dar ce folos, când: „*Tóte sunt deșertățiune,*” și când „*Sic transit gloria Mundi!*...”

Geniul și capabilul om de istorie, este devins și nimicit prin o mână a unui „*Nemica*” în societate, ér de acum a unui Erostrat istoric! — — —

Ce vrefi?

Lumea și ómenii în ideile lor au intenționat se nimicéscă, se omóre, se cureze un réu, prin o *medicină*, prin carea mai mult *l'au împoterit, l'au îngrășat*.

Înțelegem, medicina: *Libertatea prea mare* și *liberalismul republican* — mai cu sémă în America.

De Religiuine? — Cu popii nu ne facem trébă. Dar efectele Evenimentelor demintese intențiunile gubernelor liberale politice, puse în fruntea statelor. Pre *Alesandru II* al Rusiei — se dicem un *Despot*, și pre *Carnot* și *Mac-Kinley*, se dicem republicanii de libertate și liberalisti — îi omórá tot una și aceea mână, o mână nihilistă și o mână anarchistă.

Pentru ce?

Pentru că la unul libertatea e prea mică, la altul libertatea e prea mare!

Președintele *Mac-Kinley* — la *Buffalo*, un oraș în partea nord-ostică a Americii cade victimă unui atentat de revolver, comis de către polonul *Leone Czolgoz* în „*Parilonul de musică*” a „*Esposițiunii panamericane,*” ce s'a deschis în acel oraș.

Tóte speranțele medicilor, la început erau optimiste, și credéu că Președintele va trăi, dar a fost numai o cestiune de 8 zile — când cangrenându-se corpul și inveninându-se, prin glonțul rémas în stomac, care s'a constătat, că a fost inveninat, *Mac-Kinley* în 14 Septembrie n. a pornit pre calea, pre care au pornit *Carnot*, *Humberto* și *Garfield*. *Mac-Kinley* a înfruntat o lungă și grea agoniă în carea el singur, ne mai putând suferi chinurile de agoniă sau lupta între mórte și viétă, și sperând că în dată ce *Mórtea-i* va învinge viétă, lupta va înceta și *va fi pace*, s'a rogat de medicii se nu mai ajute viétii în luptă cu mórtea, pre carea el o vede mai tare, *ei s'el lese, se facă bine s'el lasé se móră!*

În locul densusului, după Constituțiunea Uniunii — decă președintele móre înainte de espirarea terminului de 4 ani, urméză vicepreședintele și până la ocuparea oficială, afacerile le conduce Ministrul de esterne.

După lege, fostul vicepreședinte *Roosevelt* a și ocupat deja Președenția și a accentuat că va urma aceea politică ca și *Mac-Kinley*.

SCIRI MÉRUNTE.

Sfítirea bisericeii gr.-or. din *B.-Prund*, se va indepliní la 16 (29) Sept. a. c. prin Ex. Sa Inalt Prea

CEL MAI MARE DEPOSIT de tot felul de **păpuți** pentru **bărbați, dame și copii** cu cele mai ieftine prețuri. la

CAROL J. GOTTSTEIN păpuțar

BISTRIȚA, piața mare (lângă magistrat.)

Singura vîndare de **galoci și păpuți** rusești de Petersburg pentru **zăpadă** tot felul de **păpuți** pentru casă, **Lawn-Tennis**, pentru **bicicliști și pentru promenadă**.

NOU A SOSIT! — cea mai elegantă și modernă calitate de **păpuți** de **tîmna și ernală**. In ce privește calitatea bună se garantează.

Comandele după măsură se efectuează elegant, solid și după **moda cea mai nouă**. Specialist în toate mărimile de **păpuți pentru cei bolnavi de picioare**. Comandele mai urgente se efectuează imediat.

Isvor ieftin

pentru însemarea și procurarea următoarelor:

Cărți pentru școală și privați,
Requisite de scris și desemn,
Requisite de cancelare —
Hârtii de epistole, cuverte,
Casete, etc. etc. ———
Albumuri pentru fotografii,
Albumuri pentru ilustrate,
Albumuri pentru poezii, etc.

Cu cele mai ieftine prețuri!

M. Binder,

Bistrița, piața mare (Kornmarkt).

Tipografia A. Baci

Bistrița, str. Lemnelor 44.

Aducem la cunoștința on. public această nouă tipografie, provădută cu cele mai bune mijloce tehnice, aranjată după stilul cel mai nou unde putem executa ori-ce lucrări aparținătoare artei tipografice în cel mai scurt timp, precum:

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ

Cărți și broșuri,

Foi periodice,

Bilete de logodnă,

Invitări la nuntă,

ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURI,

Compturi,

PREȚURI-CURENTE

Cuverte,

Anunțuri funebrele,

CIRCULARE.

Comandele se execută prompt, cu acurăteta, cu cele mai ieftine și mai moderate prețuri.

Tipografia A. Baci

Bistrița, str. Lemnelor 44.

„BIBLIOTECA SATENULUI“

a apărut Nr. 1. și cuprinde o mulțime de balade alese costă 20 fileri

Se poate procura dela autorul T. A. Bogdan inv. și dela Administrația „Rev. Ilustr.“ în Bistrița.